

Udskrift af dombogen

D O M

afsagt den 17. november 2009 i sag

SS 3-18931/2009

Anklagemyndigheden

mod

T₁

cpr. nr.

pt. Københavns fængsler

og

T₂

cpr.nr.

pt. Københavns fængsler

Sagens baggrund og parternes påstande.

Denne sag er behandlet med domsmænd.

Anklageskrift er modtaget den 13. august 2009.

Begge er tiltalt for overtrædelse af

1.

straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 1.pkt., jf. lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 1, stk. 2, og § 2, stk. 4, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2 og § 3, jf. bilag 1, liste B, nr. 76,
ved den 28. april 2009 ca. kl. 11.20 på parkeringspladsen,
i forening og efter forudgående aftale med henblik på videoverdragelse at have været i besiddelse af ca. 20 liter GBL/GHB.

T₂

er ligeledes tiltalt for overtrædelse af

2.

våbenlovens § 4, stk. 1, jf. § 10, stk. 3,
ved den 28. april 2009 ca. kl. 11.20 på parkeringspladsen,
at have været i besiddelse af en enhåndsbetjent foldekniv.

T₁

er ligeledes tiltalt for overtrædelse af

3.

lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 1, stk. 2, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2, jf. bilag 1, liste A, nr. 1,
ved den 28. april 2009 ca. kl. 11.20 på parkeringspladsen,

7, København V, at have været i besiddelse af en joint.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om straf.

Anklagemyndigheden har endvidere nedlagt påstand om, at der hos de tiltalte i medfør af straffelovens § 75, stk. 2, konfiskeres ca. 20 liter GBL/GHB, en enhåndsbetjent foldekniv og 1 joint.

Anklagemyndigheden har endvidere nedlagt påstand om, at de tiltalte i medfør af udlændingelovens § 49, stk. 1, jf. § 24, nr. 1, og § 22, nr. 4, udvises med indrejseforbud i et af retten nærmere fastsat tidsrum.

De tiltalte har nedlagt påstand om rettens mildeste dom.

De tiltalte har ikke protesteret mod konfiskationspåstanden.

De tiltalte har påstået frifindelse for udvisningspåstanden.

Forklaringer.

Der er afgivet forklaring af de tiltalte og vidnerne V_1 og politiassistent V_2

Tiltalte T_1 har til retsbogen afgivet følgende forklaring:

"... han var i Danmark den 28. april 2009 for at flytte en taske med 20 l GBL. Han var i forvejen bekendt med taskens indhold. Han skulle flytte tasken til en andet sted, som var trygt. Stoffet tilhørte en person, som han kender i Norge. Han havde fået oplyst, hvor stoffet befandt sig. Som betaling for at udføre opgaven fik han trukket 5000 kr. fra sin gæld, og han fik også nogle rejsepenge. Han kom i bil til Danmark og skulle videre til Tyskland, hvor medtiltalte T_2 skulle sættes af. Derefter skulle han hjem igen. Han skulle ikke selv indtage noget af stoffet. Han bruger selv stoffer i perioder. Han drikker ikke selv GBL. Han talte ikke inden afrejsen til Danmark med T_2 , hvorfor tiltalte skulle til Danmark, men han havde sagt, at han skulle et ærinde. Den joint, politiet fandt, da han blev stoppet, tilhørte tiltalte.

Adspurgt af forsvareren forklarede han, at han blev stoppet af politiet på Hovedbanegården, hvor han havde vekslet penge. Han havde hentet dunken med GBL ved en rastepåds ved T_2 og han var derfra kørt lige til Hovedbanegården. Tiltalte skulle derefter køre til Nordtyskland for at sætte T_2 af. Derefter skulle han tilbage til Norge. Han skulle sætte de 20 l GBL et sted i Danmark, som han selv fandt egnet. Det skulle ikke med til Tyskland. Aftalen var, at han skulle anbringe dunken med GBL inden for et område, der lå ½ - 1 times kørsel fra København. Han skulle vælge et sted,

som han selv fandt "trygt". Det skulle ikke være i nærheden af bebyggelse. Tiltalte var ikke bekendt med, om hans aftalepartner i Norge selv skulle hente det. Dunken med GBL lå i en skovkant ved en rasteplads. Den person, der ejede stoffet, syntes ikke, at det sted, hvor stoffet blev opbevaret, var godt nok. Tiltalte vidste ikke, hvor længe stoffet havde været opbevaret der. Han havde fået besked på at hente stoffet ca. 24 timer før, han skulle rejse fra Norge.

GBL og GHB er to forskellige stoffer. Han drikker ikke GBL selv, men han tager somme tider GHB. Det gjorde han første gang i år 2000. Inden for en dag kunne han indtage 200 ml svarende til 2 dl. En dosis ville være på 10 ml. I givet fald ville han 20 gange på en dag tage 10 ml. GHB virker som en blanding af hash og valium. Det har en beroligende virkning på ham. Han har venner, der har taget op til ½ liter GBL om dagen. Han har for nogle år tilbage drukket GBL, der virkede på stort set samme måde. Det er stærkt i maven, fordi det har en lav PH. Han har venner, der drikker GBL. I Norge omregner man 1 liter GBL eller GHB til 50 gram hash ved udmåling af straf. Det er et kendt stof i Norge. Der er ikke forskel på de to stoffer i Norge. I Tyskland får man bøder for at besidde GBL. Han vidste ikke, hvad man bliver straffet med i Tyskland for besiddelse af GHB.

Adspurgt af advokat Henrik Steen Andersen forklarede han, at de kom til Danmark i en lejet bil."

Tiltalte T_2 har til retsbogen afgivet følgende forklaring:

"...da de blev stoppet ved Hovedbanegården, var han klar over, at stoffet lå bag i bilen. Tiltalte skulle til Tyskland for at købe bil, og T_1 var med tiltalte. T_1 hentede tiltalte i Oslo i bilen. Tiltalte fik undervejs, inden de kom til Danmark, at vide, at T_1 skulle hente noget et eller andet sted. Da de tog af sted, var det kun meningen, at de skulle til Tyskland.

Foreholdt afhøringsrapport af 20. maj 2009, forhold 1, bilag 31, side 2, 4. afsnit, bekræftede tiltalte, at han havde forklaret, at stoffet var blevet hentet i april 2009, samt foreholdt samme rapport, side 3, øverst, forklarede tiltalte, at han ikke huskede, at han, mens han var i Norge, havde fået oplyst, at der var gemt dette stof i Danmark. Nærmere foreholdt, at tiltalte havde forklaret, at T_2 i Norge havde forklaret, at han skulle ned og se til stoffet, idet T_1 var bange for, at "svensken" havde taget dette stof også, forklarede tiltalte, at meningen var, at T_1 skulle køre tiltalte direkte til Tyskland, og på tilbagevejen til Norge skulle han tage sig af stoffet. De diskuterede det i bilen, og på rastepladsen kom T_1 med stoffet. Tiltalte sagde, at han ville have det ud af bilen, og de kiggede efter et sted, hvor de kunne komme af med det, men så blev de enige om, at køre til Hovedbanegården for at opbevare det i en boks på Hovedbanegården. Tiltalte anså ikke stoffet for hans problem, for tiltalte skulle jo til Tyskland. Han

tager ikke selv dette stof. Han ville ikke have noget med det at gøre.

Tiltalte har en defekt BMW, og han skulle enten købe en ny vogn eller en vogn, man kunne tage reservedele fra, så han kunne reparere sin egen bil. Meningen var, at han skulle køre hjem i den ny erhvervede bil på grænseplader til Norge. De kørte sammen, så T₁ kunne køre lejebilen tilbage igen, og tiltalte kunne køre den nye bil hjem. T₁ var således med som en slags ekstra chauffør. Det viste sig, at T₁ havde et andet formål med turen. Tiltalte fik oplyst om T₁'s ærinde, inden de tog afsted. Han vidste, at T₁ skulle hente noget, men det var meningen, at T₁ skulle ordne det alene, når han kørte tilbage fra Tyskland. T₁ kørte bilen til færgen. Tiltalte kørte bilen fra færgen til en rasteplads, som T₁ anviste. T₁ skulle der kigge efter noget, og han kom med tasken ind i vognen, og derefter startede diskussionen. Tiltalte var klar over, hvad der var i tasken. Der sad en masse mennesker på nogle bænke, og tiltalte mente, at de bare måtte se at komme afsted. Undervejs i bilen blev de enige om at sætte det af på Hovedbanegården, fordi tiltalte ikke ville have det i bilen.

Foreholdt sagens forhold 1, bilag 13, forklarede tiltalte, at hans kæreste hedder A. Nærmere foreholdt indholdet af sms af 28. april 2009, kl. 1059 forklarede han, at han havde lånt penge af kæresten til at købe bilen, så når hun skrev, "hvis du kommer tilbage", var der bare tale om en spøg.

Tiltalte bekræftede, at den enhåndsbetjente foldekniv, der blev fundet ved anholdelsen, tilhører ham."

Vidnet V₁ har til retsbogen afgivet følgende forklaring:

"Vidnet forklarede, at hun arbejder som retskemiker på Retskemisk Institut og har gjort det siden 1993. Hun arbejder blandt andet med GHB og GBL. GHB er en syre, og når man tilsætter noget base, omdannes den til en laktom, der hedder GBL. Det omdannes også i kroppen til hinanden. Hvis man indtager GBL omdannes det til GHB i kroppen. Indtager man GHB, vil man mest finde GHB i kroppen. European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, betragter GHB som forholdsvis giftig, fordi man ser nogle dødsfald ved brug af dette stof. Problemet er, at man kan gå i coma, hvis man overdoserer. Man har set dødsfald i Norden også. I små doser virker stoffet euforiserende og afslappende. Der er meget lille forskel på den mængde, der skal til, for at give en euforiserende effekt, og den mængde, der skal til, for at man falder i søvn og går i coma. Man ser det samme med stoffet Ketamin, der er et bedøvelsesstof. GHB har engang været brugt til bedøvelse, men fordi det er svært at dosere, er man gået bort fra dette stof. Hun er bekendt med, at det nu bruges mod narkolepsi, der er en sygdom, hvor man pludselig falder i søvn. Hvis hun skal sammenligne med nogle mere kendte stoffer vil hun hellere sammenligne med ecstasy eller amfetamin, hvor man også ser nogle få dødsfald. Men stofferne er meget forskellige fra hinanden virk-

ningsmæssigt. Ecstasy og amfetamin har ikke den samme stejle virkningskurve. Hvis man sammenligner med hash, er stoffet forskelligt fra hash på den måde, at man ikke ser dødsfald med hahsmisbrug. Hash er meget større molekylemæssigt. Hun har aldrig hørt om dødfald med hash, og derfor mener hun, at GHB er meget farligere. Stofferne er meget forskellige med hensyn til virkning. Stoffet GHB er ifølge litteraturen vanedannende over en periode.

En dosis udregnes på grundlag af, hvor mange gram, der er i opløsningen, og så udregner man, hvor mange gram der skal til en dosis, for at man kan opnå eufori. Vidnet har fokuseret på den lille flaskes indhold af GHB, der er det grundlæggende aktive stof. Det GBL, man har konstateret i opløsningen i såvel de 20 liter som de 30 ml, har man omregnet til GHB. Hvis man tager væsken med GBL og omdanner den til GHB, inden den indtages, kan der tages noget, idet noget af GBL ikke omdannes til GHB. Det afhænger af den pågældendes dygtighed. Hun bekræftede, at hun har antaget, at en dosis skal være på mellem 1,5 og 2 gram, og så vil den pågældende 20-liters dunk indeholde mellem 16.725 og 12.580 doser. I bilag 37 er massefylden for det konkrete materiale beregnet, og doseberegninger er baseret herpå.

Foreholdt, at T har oplyst, at han dagligt tager 10 ml, forklarede vidnet, at de tog flasken på 30 ml og beregnede antallet af doser, hvis man af det indhold indtog 10 ml, og de nåede frem til, at man godt kunne indtage 10 ml af dette stof ad flere gange dagligt, eller at han på grund af tilvænning havde oparbejdet intolerans og eventuelt kunne indtage det hele på en gang.

Med hensyn til oplysningen om dagligt indtag på 45 ml forklarede hun, at det godt kunne lade sig gøre, men det ville svare til 7-9 doser. Vidnet var ikke uenig med Sundhedsstyrelsen i, at stoffet kunne sidestilles med ecstasy, amfetamin og kokain. Hun ville hellere rubricere det i den gruppe end i cannabisgruppen. Hvis man indtager alkohol sammen med GHB, kan man ikke forudse virkningen af GHB. Vidnet vedstod i øvrigt udtalelsen af 31. juli 2009.

Anklageren oplæste uddrag af Københavns Byrets dom af 22. januar 2009, sags nr. SS 3-23074/2008, side 5, ifølge hvilken Sundhedsstyrelsen havde udtalt, at stoffet for så vidt angår virkning kunne sidestilles med andre sløvende rusmidler, som barbitorater, alkohol og benzodiazepamer. Vidnet forklarede, at alkohol kan virke stimulerende i små mængder og sløvende i større mængder. Flunitrazepam kan man godt opnå eufori af ved indtag i store mængder. Man ser ikke voldsomt mange dødsfald med flunitrazepam, fordi det er svært at få fat i dette præparat. Alkohol kan også føre til dødsfald. Vidnet forklarede, at de hvert 1½ år har møder med andre nordiske retsmedicinske institutter. Vidnet har læst Borgarting lagmannsretts dom af 28. maj 2008 og talt med B der har udtalt sig under den norske sag. Vidnet bekræftede, at den norske kollega lagde til grund, at en dosis kan være på 2-5 gram. B har oplyst, at hun ikke

selv havde sammenlignet GBL med cannabis, men at retten bad hende om at gøre det. Cannabis kan også virke sløvende, men det er hendes opfattelse, at GHB er et andet stof. Foreholdt den af Nedre Romerike Tingrett den 16. april 2009 afsagte dom, og herunder side 8, 2. afsnit, forklarede hun, at hun var enig i denne beskrivelse af GBL's virkningsprofil. I Norge har de ikke sidestillet GBL med GHB, og for at det er et ulovligt stof i Norge, kræves det, at det omdannes til GHB eller bliver indtaget, så det omdannes til GHB. Hun havde ikke kendskab til, hvordan stoffet behandles efter tysk retspraksis. Problemet med GBL er, at det er brugt i industrien, og derfor har det været svært at forbyde det alle steder. Hvis man skulle sammenligne ruseffekten af GHB med effekten af hash på 5%, har den norske kollega beregnet forholdet mellem hash og GHB. Hun har opstillet hvad en dosis GHB svarer til med hensyn til en dosis hash angivet i gram. Vidnet havde efterregnet den norske kollegas beregning og var talmæssigt enig i beregningerne. Der er tale om en teoretisk beregning.

Foreholdt β 's forklaring gengivet i dommen af 28. maj 2008, side 7, 7. afsnit, forklarede hun, at der i et skruelåg på ½ liters sodavandsflaske kan være ca. 7 ml, og man indtager ofte GBL ved at komme det i f.eks. et glas vand.

Foreholdt, at β har udtalt, at en rusdosis er på 2-5 gram, forklarede vidnet, at European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, har udtalt, at man ved 2-3 gram begynder at sove, og derfor har vidnet indtaget et konservativt standpunkt og ansat en dose til 1,5-2 gram. Hvis man har trænet kroppen op til indtagelse af stoffet, kan man indtage mere og mere uden at få effekt.

Foreholdt, at τ har forklaret, at han har kunne indtage 20 doser a 10 ml af stoffet, forklarede hun, at det kan lade sig gøre, hvis man er trænet, og det har en halveringstid på ½ time. Foreholdt oplysningen om, at nogle venner havde indtaget op til ½ liter af stoffet, udtalte vidnet, at "det var imponerende". Vidnet oplyste, at der har været 1-2 dødsfald begrundet i GHB-misbrug i Danmark. Der har været flere i Sverige. Vidnet kunne ikke huske, om pågældende tillige havde indtaget alkohol. Hun mente, at de havde set nogle dødfald i Sverige og vist også et enkelt i Norge.

Adspurgt af advokat Henrik Steen Andersen, forklarede vidnet, at hun ved "en dose" forstår det antal gram GHB, som væsken indeholder. Hun ville tro, at en bruger normalt ville tage de 7 ml, der kan være i et skruelåg, uanset hvor stærk opløsningen var. Da de 20 liter er stærkere end de 30 ml, vil man skulle fortynde de 20 liter. En tablet ecstasy ligger på omkring 60 milligram MDA. Hun kunne ikke umiddelbart lave en sammenligningsberegning. Hvis man bruger β 's norm, ville antallet af doser være mindre. Det er vidnets opfattelse, at man er nødt til at regne i doser på grundlag af oplysninger om gram og ikke på grundlag af oplysninger om ml. I sagen fra 28. maj 2008 har man omregnet mængden til GHB. Når det om-

regnes fra GBL til GHB, kommer man frem til et lavere antal GHB. Hvis man laver syntesen til GHB, inden indtaget, er der et tab af GHB på ca. 1/3. Hvis man kalkulerer med, at der laves en syntese, skal man således trække 1/3 fra af den beregnede mængde GHB i væsken. Det er vidnets opfattelse, at den opløsning, der er i 20- liters flasken, ikke umiddelbart er egnet til at indtage. Hvis man f.eks. indtog et skruelåg på 7 ml. heraf, ville der, afhængig af den pågældendes tilvænning, være risiko for søvn, bevidstløshed eller det, der er værre.

Vidnet politiassistent $\sqrt{2}$ har til retsbogen afgivet følgende forklaring:

"Vidnet forklarede, at han har arbejdet 7 år med narkotikakriminalitet.

Foreholdt, at han i forhold 1, bilag 8, har anført, at GHB/GBL normalt tages i doser af 10-20 ml, forklarede han, at folk i praksis tager det, der kan være i skruelåget til en sodavandsflaske. Han har hørt folk fortælle det og har også selv set det. Det er forskelligt fra person til person, hvor stor mængde, man tager, og mængden afhænger også af væskens koncentration. Han mente, at folk drikker det rent, og i kroppen omdannes det til GHB. Vidnet har sammenlignet med ecstasy ud fra, at han har set stoffet blive taget af unge mennesker på restaurationer og i dansemiljøet. De, der tager GBL/GBH ønsker at opnå en euforiserende virkning og ikke den afslapning, som indtræder ved hash. Han bekræftede, at 500 ml koster ca. 700 kr. En ectstasypille koster ca 50 kr. D.vs. for 700 kr. vil man typisk få 14 ectstasypiller, men man kan ikke sammenligne prisen direkte, for det afhænger også af, hvor let det er at tilvejebringe. Koncentrationen af stoffet svinger meget. De, der bruger det, køber altid fra samme leverandør, så de ved, hvor stærkt det er. Man ved i princippet ikke, hvor meget af det rene stof, der er i ½ liter, som man køber."

Oplysningerne i sagen.

Der er endvidere dokumenteret blandt andet følgende erklæringer:

Retskemisk Afdelings erklæring af 20. maj 2009 vedrørende analyse af indholdet i plastdunken, hvoraf fremgår følgende konklusion:

"I alt modtaget følgende omfattet af "Bekendtgørelse om euforiserende stoffer", nr. 749 af 1. juli 2008:

Liste B, nr. 76: 20000 ml, GBL (Gammabutyrolakton), 87% og GHB, 6,5 %".

Retskemisk Afdelings erklæring af 20. maj 2009 vedrørende analyse af indholdet i plastflaske, hvoraf fremgår følgende konklusion:

"I alt modtaget følgende omfattet af "Bekendtgørelse om euforiserende stoffer", nr. 749 af 1. juli 2008:

Liste B, nr. 76: 30 ml, GHB (Gammahydroxybutansyre), 23% og GBL, 6,2 %".

Retskemisk Afdelings udtalelse af 31. juli 2009, supplerende erklæring nr. 1, der blandt andet indeholder følgende udtalelse:

"1. Sigtede T_1 har under retsmødet den 16. juli 2009 oplyst, at han tager 10 ml GHB dagligt. Kan det lade sig gøre."

Gammahydroxybutyrat (GHB) omsættes meget hurtigt i kroppen, og en dosis GHB varer generelt 1,5 – 3 timer. Det vil derfor være muligt at indtage flere doser pr. dag. Den undersøgte væske (effekt nr. 10, løbe nr. 460) indeholder 23 % GHB og 6,2 % GBL. Sidstnævnte svarer til, 7,5 % GHB, hvilket giver i alt 30,5 % GHB. Dette er en relativt høj koncentration, idet de GHB-beslag, Retskemisk Afdeling i øvrigt har analyseret siden 2007, indeholdt mellem 5,6 % og 30 % GHB, i gennemsnit ca. 20 % GHB. 10 ml af væsken (effekt nr. 10, løbe m. 460) svarer derfor til 1,5 – 2 doser GHB, mens en gennemsnitlig væske (20 % GHB) vil svare til 1-1,3 doser, og den svageste væske (5,6 % GHB) vil svare til 0,3 – 0,4 doser. Det kan således godt lade sig gøre at indtage 10 ml GHB dagligt.

2. Sigtede T_1 har under retsmøde den 16. juli 2009 oplyst, at flere af hans bekendte tager op til 45 ml GHB dagligt. Kan det lade sig gøre?

Tilsvarende beregning kan foretages for 45 ml: 45 ml af den undersøgte væske (effekt nr. 10, løbe nr. 460) svarer til 7 - 9 doser GHB, mens en gennemsnitlig væske (20 % GHB) vil svare til 4,5 – 6 doser, og den svageste væske (5,6 % GHB) vil svare til 1,3 – 1,7 doser. Det kan således godt lade sig gøre at indtage 45 ml GHB dagligt.

3. Kan GHB sidestilles med et andet kendt euforiserende stof og i givet fald hvilket?

GHB virker i store doser hæmmende på centralnervesystemet, det vil sige, at stoffet virker beroligende og søvnfremkaldende. I mindre doser virker GHB stimulerende, idet GHB menes at øge opioid-koncentrationen i hjernen (1). Ifølge Lægemiddelstyrelsen er GHB kategoriseret/sidestillet med blandt andet amfetamin, ecstasy og cocain. I Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 749 af 1. juli 2008 om euforiserende stoffer, forefindes GHB, amfetamin, ecstasy og cocain på liste B.

4. Hvad er den euforiserende virkning af GHB?

GHB virker stimulerende (euforiserende) i små doser (1)

5. Er GHB vanedannende?

GHB kan være vanedannende, specielt ved regelmæssigt brug af større doser

6. Kan brugen af GHB medføre psykiske og fysiske men, herunder evt. medføre døden?

GHB findes naturligt i kroppen. Dets funktion er ukendt. Stoffet findes ide fleste af kroppens væv (1). GHB optages hurtigt via mave-tarmkanalen efter oral indtagelse (via munden). Stoffet har en stejl dosis-virkningskurve. Dette betyder, at der ikke er lang afstand fra den dosis, der fremkalder en stimulerende virkning til den dosis, der kan give alvorlige centralnervesystemdepressionssymptomer, som sedation (træthed), søvn og coma. I nogle tilfælde observeres dødelige forgiftninger, hvis luftvejene er blokerede, eller misbrugen udvikler respirationsstop (1). Kort fortalt betyder dette at man ved forgiftning med GHB kan få åndedrætsstop og blive bevidstløs, og i værste fald kan man dø. Risikoen for forgiftning er relativt stor, da forskellen på en dosis, der giver en rus, og en dosis, der giver forgiftning, er lille og usikker.

7. *Hvor meget skal der bruges af GHB for at opnå en euforiserende virkning?*

En dosis på 1,5 – 2 g GHB medfører eufori.

8. *Hvor farligt er GHB ift. andre euforiserende stoffer, f.eks. ecstasy eller amfetamin*

Farmakologisk set er GHB farligt på grund af den stejle dosisvirknings-kurve, hvilket betyder, at der er lille afstand mellem den dosis, der fremkalder den ønskede virkning og den dosis, som giver alvorlige, eventuelt dødelige forgiftninger. GHBs virkning potenseres (forøges) ved

indtagelse af alkohol. Da koncentrationen af GHB ofte er ukendt eller usikker, kan symptomerne være uforudsigelige (1).

Hverken amfetamin eller ecstasy har sådanne stejle dosis-virkningskurver, hvorfor GHB må betegnes at være "farligere" end disse stoffer.

9. *Kan Retskemisk Institut give andre bemærkninger til GHB?*

Retskemisk afdeling har ikke yderligere kommentarer.

10. *Findes der en "sædvanlig" anvendelse af GHB*

GHB er indholdsstof i lægemidlet Xyrem® under navnet natriumoxybat. Præparatet anvendes til behandling af patienter med narkolepsi. Der kræves specialistbehandling ved udlevering af lægemidlet. Retskemisk Afdeling er ikke bekendt med andre "sædvanlige" anvendelser for GBH. Derimod er GBL et almindeligt opløsningsmiddel med en række anvendelser.

Referencer:

(1) Ugeskrift for Læger, 50, 1999: En oversigtsartikel: Gammehydroxybuxyrat en endogen substans og et nyt rusmiddel.

(2) Report on the risk assessment of GHB in the framework of the joint action on new synthetic drugs. European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA), 2002."

Retslægerådet har den 24. september 2009 afgivet følgende udtalelse i sagen:

"Med sagens tilbagesendelse skal Retslægerådet, under henvisning til Deres anmodning af 11. august 2009, hvori De anmoder om Retslægerådets udtalelse om karakteren af stoffet GHB, stoffets farlighed, og hvad der må betragtes som en dosis, jf. også Retskemisk Instituts udtalelse herom, udtale:

GHB (gammahydroxybutyrat) er et vanedannende rusmiddel, som i små doser virker stimulerende på centralnervesystemet (CNS). GHB indtaget oralt (gennem munden) optages hurtigt i mavetarmkanalen og den maksimale effekt opnås efter 90 – 120 minutter. GHB udskilles hurtigt - halveringstiden er 30 minutter. GHB er farligt, idet afstanden mellem den CNS stimulerende/euforiske virkning og den toksiske og potentielt livsfarlige dosis er kort — således kan en dosis på 30 mg/kg (ca. 2 gram til en 70 kg's person) medføre CNS depression og myoklonier (muskelkramper), 50 mg/kg (3½ gram) kan medføre bevidstløshed og 60 mg/kg (ca. 4 gram) koma (Goldfrank's Manual of Toxicologic Emergencies, McGraw-Hill 2007, side 659-664). En dosis på 1,5 – 2 gram vil i de fleste tilfælde medføre eufori.

GHB blev oprindeligt udviklet som et lægemiddel til bedøvelse, men blev afregistreret på grund af uberegnelig giftighed.

Det må således konkluderes, at selv i lægelige hænder betragtes stoffet som så giftigt, at det ikke kan anvendes. I ukyndige hænder er anvendelse af GHB særdeles risikabelt, og dets giftighed må betragtes som langt større end sædvanligvis forekommende rusmidler.

..."

Personlige oplysninger.

Tiltalte T_1 er ikke tidligere straffet her i landet.

Tiltalte T_2 er ikke tidligere straffet her i landet.

De tiltalte har under sagen været frihedsberøvet fra den 28. april 2009.

Retten's begrundelse og afgørelse.

forhold 1

Efter begge de tiltaltes forklaringer lægges det til grund, at de var klar over, hvad der var i plastikdunken, og at de begge var bekendt med, at dunken skulle flyttes til et mere sikkert sted. Det lægges endvidere til grund, at de efter nogen drøftelse blev enige om at bringe dunken til Hovedbanegården. Retten lægger endvidere vægt på, at tiltalte T_2 har afgivet modstridende forklaringer om sit forhåndskendskab til, at de skulle foretage sig noget med denne dunk GBL. Retten har i lyset heraf lagt vægt på, at han ifølge sin egen forklaring førte bilen fra færgen i , og således kørte bilen hen til den rasteplads, hvor dunken blev opbevaret. På denne baggrund finder retten det bevist, at begge de tiltalte er skyldig i tiltalen i forhold 1.

forhold 2

Ved tiltalte T_2 erkendelse og de i øvrigt foreliggende oplysninger er det bevist, at tiltalte er skyldig i overensstemmelse med tiltalen.

forhold 3

Ved tiltalte T_1 's erkendelse og de i øvrigt foreliggende oplysninger er det bevist, at tiltalte er skyldig i overensstemmelse med tiltalen.

Straffen for tiltalte T_1 fastsættes til fængsel i 1 år og 6 måneder, jf. straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 1.pkt., jf. lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 1, stk. 2, og § 2, stk. 4, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2 og § 3, jf. bilag 1, liste B, nr. 76, og lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 1, stk. 2, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2, jf. bilag 1, liste A, nr. 1.

Straffen for tiltalte T_2 fastsættes til fængsel i 1 år og 6 måneder, jf. straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 1.pkt., jf. lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 1, stk. 2, og § 2, stk. 4, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2 og § 3, jf. bilag 1, liste B, nr. 76, og våbenlovens § 4, stk. 1, jf. § 10, stk. 3,

Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på Retslægerådets og vidnet V_1 oplysninger om, at en dosis på 1,5-2 gram kan have euforisk virkning, mens doser over dette niveau kan medføre, at man falder i søvn, bliver bevidstløs og/ eller eventuelt går i coma eller dør. Retten har sammenholdt disse oplysninger med de øvrige oplysninger i sagen om størrelsen af en typisk dosis, og retten har på den baggrund fundet, at der blandt andet som følge af forklaringerne om evnen til at kunne indtage større mængder som følge af tilvænning, sammenholdt med oplysningerne om stoffets hurtige halveringstid, ved en omregning af en mængde GHB til et antal doser til brug for bedømmelsen af sanktionen, skal udvises en vis forsigtighed.

Ved vurderingen af stoffets farlighed har retten lagt vægt på oplysningerne om, at forskellen i stofmængde mellem den mængde, der skal til for at opnå eufori, og den mængde, der kan udløse alvorlige bivirkninger, er meget lille. Set i den sammenhæng må stoffet karakteriseres som farligt, og det findes ikke relevant at sammenligne det med hash. Retten lægger vægt på, at stoffet efter oplysningerne om kundekredsen og den tilsigtede virkning ved indtag af rette dosis til en vis grad kan sammenholdes med ecstasy, men retten finder det ikke godtgjort, at GHB ved en strafferetlig vurdering er direkte sammenligneligt med ecstasy.

Retten lægger i denne sag tillige vægt på, at der er tale om 20 liter med en meget høj koncentration af det aktivt virkende stof. Det lægges derfor til grund, at disse 20 liter ikke direkte var beregnet på videresalg i enkeltdoser, men forinden skulle gennemgå en bearbejdning. På baggrund af oplysningerne om den beregnede mængde GHB i det beslaglagte stof, sammenholdt med oplysningerne om tab af aktivt stof ved bearbejdning og usikkerhedsfaktoren med hensyn til størrelsen af en relevant "salgsdosis", samt det forhold, at dette stof på det foreliggende grundlag ikke er direkte sammenligneligt med ecstasy, har retten fundet, at straffen for begge de tiltalte skal fastsættes til 1 år og 6 måneder.

Påstanden om konfiskation tages i medfør af de påberåbte bestemmelser til følge som nedenfor bestemt.

Påstanden om udvisning tages i medfør af de påberåbte bestemmelser til følge som nedenfor bestemt, idet udlændingelovens § 26 ikke findes til hinder herfor.

Thi kendes for ret:

Tiltalte T_1 straffes med fængsel i 1 år og 6 måneder.

Hos tiltalte konfiskeres ca. 20 liter GBL/GHB og 1 joint.

Tiltalte udvises af Danmark. Tiltalte pålægges indrejseforbud i 10 år. Fristen for indrejseforbudet regnes fra den 1. i den førstkommende måned efter udrejsen eller udsendelsen.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger, herunder 32.800 kr. + moms i salær til den beskikkede forsvarer, advokat Anders Boelskifte. Et tidligere udlagt salær på 5.000 kr. + moms til den tidligere beskikkede forsvarer, advokat Henrik Steen Andersen, udredes endeligt af tiltalte.

Tiltalte T_2 straffes med fængsel i 1 år og 6 måneder.

Hos tiltalte konfiskeres ca. 20 liter GBL/GHB og en enhåndsbetjent foldekniv.

Tiltalte udvises af Danmark. Tiltalte pålægges indrejseforbud i 10 år. Fristen for indrejseforbudet regnes fra den 1. i den førstkommende måned efter udrejsen eller udsendelsen.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger, herunder 30.400 kr. + moms i salær til den beskikkede forsvarer, advokat Henrik Steen Andersen.

Anette Burkø

**Udskriftens rigtighed bekræftes.
Københavns Byret, den 24. november 2009**

Lisbeth Deckers Nielsen